

Somalië: helft van voedsel in verkeerde handen

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 10 MAART. Naar schatting de helft van alle voedselhulp voor Somalië eindigt in de handen van corrupte tussenpersonen, moslimextremisten en plaatselijk personeel van het VN-voedselprogramma WFP. Dat staat in een nog niet openbaar gemaakte studie in opdracht van de VN-veiligheidsraad. *The New York Times* heeft het rapport ingezien en er gisteren over gepubliceerd.

De samenstellers van het rapport vinden de problemen in de voedselhulpverlening dermate ernstig dat zij VN-secretaris-generaal Ban Ki-moon adviseren om een onafhankelijk onderzoek in te stellen naar de activiteiten van het WFP in Somalië. De onderzoekers zinspelen volgens *The New York Times* op een rigoureuze hervorming van het distributiesysteem voor het voedsel, om te breken met het „corrupte kartel” van Somalische distributeurs.

In totaal 3,3 miljoen Somaliërs ontvingen vorig jaar voedsel van het WFP, zo meldt de VN-organisatie zelf. Dat is naar schatting cederde tot de helft van de totale Somalische bevolking. Het voedsel was zo'n 485 miljoen dollar (357 miljoen euro) waard.

De internationale voedselhulp aan Somalië is al langere tijd omstreden. Het is niet ongevoerd in crisistoegebieden dat een gedeelte van de hulp bij corrupte tussenhandelaars of gewapende groeperingen belandt. Vaak is dit nodig om de rest van de hulp wel bij de plaatselijke bevolking te kunnen brengen. De Verenigde Staten, een grote donor, schortten desalniettemin in januari hun voedselhulp aan Somalië op. Volgens Washington dreigt de hulp terecht te komen bij Al-Shabaab, de extremistische groepering die banden onderhoudt met Al-Qaeda. Al-Shabaab is de sterkste vijand van de vrijwel machteloze regering van Somalië.

Het WFP heeft recentelijk de voedseldistributie in Zuid-Somalië gestaakt, maar dan wegens de gevaren voor het eigen personeel. Volgens de VN-organisatie vertoont de voedselverzekering als zodanig geen ernstige gebreken. In een reactie op het nieuwe onderzoek voor de V-raad heeft het WFP laten weten dat het de presentatie, komende dinsdag, afwacht alvorens inhoudelijk te reageren.

Chili Gevluchte inwoners van ontzielde havenstad wachten in geïmproviseerde kampen op hulp

De aardbeving en de daaropvolgende tsunami hebben de Chileense havenstad Talcahuano verwoest. Volgens de burgemeester is 80 procent van de inwoners dakloos geworden. Foto AFP

Talcahuano is verwoest en leeggestolen

De Chileense havenstad Talcahuano is zowel door de aardbeving als een tsunami getroffen. De hulp gaat vooral naar de grote buurstad Concepción.

Door

LORETTA VAN DER HORST
TALCAHUANO, 10 MAART. In het gras langs Avenida Cristóbal Colón in de Chileense havenstad Talcahuano ligt een zwart paardenhoofd. De ogen zijn weggedraaid, de tong hangt als een stuk rottend vlees naar buiten.

Ruim een week geleden trok het paard nog een goederenkar aan de kust. De tsunami na de aardbeving van 27 februari heeft het dier 300 meter landinwaarts gesleurd. Volgens omstanders is het paard in een vloedgolf door een elektrici-

teitskabel in tweeën gesneden – het lijf is nergens te bekennen.

Met tot nu toe 497 geïdentificeerde lijken, lijkt het aantal doden na de aardbeving relatief beperkt. De schade is vooral aan de kust te zien. In Concepción, de zwaarst getroffen grote stad, staan veel gebouwen nog overeind. Hier in Talcahuano, vijf kilometer verderop, heeft het water alles op zijn pad verwoest. Volgens burgemeester Gastón Saavedra is 80 procent van de bevolking dakloos geworden.

Eva Bera Castro was tijdens de aardbeving thuis met haar jonge kinderen Marcelo, Joaquín en Pírrico. „Ik verzamelde mijn zoons en zette het op een lopen. Het zwarte water achtervolgde ons als een schaduw.”

De vriend van Martina Peralta, een visser, was alleen op zee toen de vloedgolven kwamen. „Jorge is van boord gesprongen en honder-

den meters naar de kust geworpen. Hij heeft het gered, maar was sterk onderkoeld.”

Zelf had ze 's nachts dienst in het zorgcentrum waar ze werkt. „Ik ben naar de bovenste verdieping gered, ik kon nergens anders heen. Ik dacht dat het gebouw zou instorten.”

De Chileense regering heeft eerder excuses aangeboden voor het uitblijven van een tsunami-alarmering. In Talcahuano zijn tot nu toe 20 doden geteld; nog 18 inwoners worden vermist.

De haven is onherkenbaar. Tientallen vissersschepen zijn ver op het land geworpen. De 'Don Renato' ligt gekanteld op de plastic golfplaten van een geplette kusthuisje. Visnetten vol met zeeiwervelen hangen uit de metalen boot. De mast steekt schuin over de straat heen.

Containers liggen als domino-

stenen op elkaar of zijn in zee beland, andere hebben houten huizen weggevaagd of zijn midden in een buurt gestrand.

De stank van rottende vis en bedorven visvoer, beschimmeld hout en zeeiwervelen dat aan hekken en huizen hangt, reikt tot kilometers ver. Opgedroogde modder bedekt de

Vissersschepen zijn ver op het land geworpen

straten en huizen als een schilferende huid.

Voor de tsunami was Talcahuano, inheems voor 'donderende hemel', de zevende stad van Chili met 250.000 inwoners. Het huisvest een van de grootste marinebases. Bezoekers kwamen voor de versgevangen schaaldieren of de

jaarlijkse kanowedstrijden op de rivier de Bio Bio.

Nu is de kust ontziend. Veel inwoners verblijven in de hoger gelegen *cerros*, de heuvels achter de stad, in geïmproviseerde kampen, wachtend op hulp. Ze zijn bang voor een tweede vloedgolf, want er zijn nog steeds veel sterke na-shokken. Het leeggeplunderde centrum is onveilig.

In Talcahuano zijn drie rampen gebeurd, zegt Eva Bera Castro. „Eerst de aardbeving, toen de tsunami, daarna de rovers.”

De containers die nog in de haven lagen, gevuld met huishoudelijke apparatuur of blikken vis, zijn opengebroken en leeggeplunderd. Auto's, kindervagens, alles hebben hongerige inwoners en dieven met spullen proberen te vullen. Ook in gebouwen, winkels en fabrieken is de stad hebben ze niets van waarde achtergelaten.

Terwijl in Concepción duizen-

den militairen winkels en woningen bewaken, is de aanwezigheid van het leger hier beperkt tot een handvol militairen. De inwoners van Talcahuano voelen zich in de steek gelaten. Net als in de buitenwijken van Concepción waar het leger niet komt, moeten ze hun eigeendommen zelf beschermen. Iedere dag klinken gewerschoten in de havenstad.

Om de overbezette ziekenhuizen in Concepción te verlichten, is in Talcahuano een veldhospitaal ingericht. Hulpverleners hebben een paar duizend maaltijden uitgedeeld. Veel meer dan dat is er niet gebeurd, volgens Isabel Seguel, hoofd van de regionale afdeling van het Rode Kruis. De inwoners zijn wanhopig, zegt ze.

Milagros Cecino, een wat oudere vrouw, staat in de rij om haar lege flessen met water te laten vullen. „We hebben alleen een zak met wat eten gekregen”, vertelt ze.

„Brood, rijst en fruitrepen. Dat heeft een supermarkt buiten de stad hier uitgedeeld.”

Mensen zitten zonder medicijnen, dekens, matrassen en sanitaire producten. Dekens zijn er, ruim een week na de aardbeving, nog steeds niet geleverd. „We hebben ook dringend schoonmaakspullen nodig”, voegt Cecino toe. „Ik heb het idee dat dat wordt vergeten.”

Burgemeester Saavedra wijst op het infectiegevaar. „We hebben chemische toiletten nodig en we moeten de rottende vis in de straten opruimen”.

Martina Peralta, de vrouw uit het verzorgingstehuis, woont al haar hele leven in Talcahuano. Het doet haar pijn de stad zo te zien. „Na de aardbeving waren veel huizen en gebouwen nog intact, maar het water was onze doodsteek”, zegt ze. „De ellende is hier niet te vergelijken met Concepción.”

Kritiek op Nigeria om bloedbad in Jos

JOS, 10 MAART. De Nigeriaanse autoriteiten zijn nationaal en internationaal zwaar gekritiseerd vanwege het bloedbad afgelopen zondag nabij de stad Jos. Meer dan tweehonderd overwegend christelijke burgers werden die dag omgebracht door een groep van vooral islamitische omwonenden.

Volgens gouverneur Jonah Jang van Plateau State, de deelstaat waarvan Jos de hoofdstad is, heb-

ben plaatselijke legerleiders aanwijzingen over het ophanden zijnde geweld genegeerd. Jang behoort tot het christelijke bevolkingsdeel dat in bestuurlijk opzicht dominant is in Jos. Moslims beschuldigen hem van partijdijsheid.

De Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties, Navi Pillay, heeft er op gewezen dat in Jos al een avondklok

gold sinds gewelddadigheden tussen bevolkingsgroepen in januari. De vraag is volgens Pillay hoe de aanvallen toch konden toeslaan. Overlevenden hebben geopperd dat de aanvallers passieve steun kregen van het leger en de politie.

Het leger had vanmiddag nog niet gereageerd. De politie heeft de beschuldigingen weersproken.

De Verenigde Staten hebben er bij monde van minister van Bui-

tenlandse Zaken Hillary Clinton op aangedrongen de daders van het geweld spoedig te berechten.

Waarnemend president Goodluck Jonathan van Nigeria sloeg maandag, een dag na het geweld, de nationale veiligheidsadviseur. Sarki Mukhtar was een vertrouweling van Umaru Yar'Adua, de ernstig zieke president die vorige maand door Jonathan werd vervangen. (AFP, Reuters, AP, BBC)

Japan geeft geheim pact toe

Japan heeft eindelijk het bestaan toegegeven van geheime nucleaire overeenkomsten met de VS tijdens de Koude Oorlog. Een leugen is opgeruimd.

Door onze redacteur

HARRY MEIJER

ROTTERDAM, 10 MAART. Decennia lang hielden de conservatieve regeringen in Japan de leugen glashard vol: Japan had tijdens de Koude Oorlog geen geheim pact met de Verenigde Staten over atoomwapens op Japans grondgebied. De elite van de Liberale Democratische Partij, die het land bijna vijftig jaar vrijwel onafgebroken regeerde, bleef het bestaan van nucleaire akkoorden ontkennen, zelfs toen in de jaren negentig uit vrijgegeven Amerikaanse documenten en uitlatingen van diplomaten uit beide landen het tegendeel bleek. Tot aan premier Taro Aso, die in september aftrad, hield Japan de ontkenningen vol.

Gisteren rekende een onafhankelijke commissie, ingesteld door de nieuwe sociaal-liberale regering van Yukio Hatoyama, klaar-

heid over een verzwegen episode. De commissie 'onthulde' dat Japan en de VS wel degelijk geheime akkoorden hadden – drie acht zijde bezwens – die Amerikaanse oorlogsschepen met atoomwapens „stilzwijgende” toestemming gaven, dus zonder consultatie vooraf, om Japanse havens aan te doen. Dit in strijd met de non-nucleaire principes van het land.

Na de Tweede Wereldoorlog besloot Japan, dat als enige land de

Kwestie van nucleaire overeenkomsten raakt paradox van de Japanse veiligheidsbeleid

verschrikkingen van een atoomaanval meemaakte – in Hiroshima en Nagasaki – nooit atoomwapens te produceren, bezitten of toe te laten. Deze drie principes, in 1967 geformuleerd door de vroegere premier Eisaku Sato, gaven uiting aan de Japanse weerzin tegen de atoombom. Volgens de regering-Hatoyama worden de drie principes onverkort gehandhaafd, hoewel minister van Buitenlandse Zaken, Katsuya Okada, gisteren niet wilde ingaan op de vraag hoe Ja-

pan in de toekomst zal reageren op een dreigende nucleaire aanval.

De kwestie van het verzwegen pact raakt de paradox van het Japanse veiligheidsbeleid. Hoewel het land atoomwapens afwijst, is het voor zijn veiligheid afhankelijk van de Amerikaanse atoompapir die bescherming moet bieden tegen een dreiging uit de regio, bijvoorbeeld Noord-Korea.

De commissie van onafhankelijke deskundigen, die meer dan

het verleden onder het mom van de geheime overeenkomsten atoomwapens naar het land hebben getransporteerd.

Premier Hatoyama van de Democratische Partij van Japan verzoeg in augustus de conservatieve LDP, onder andere met de belofte van een andere politieke cultuur waarin geslotenheid zou plaats maken voor meer transparantie. Okada zei dat de regering door de erkenning van de geheime akkoorden uit het verleden hoopt het vertrouwen van het publiek in de Japanse politiek te herstellen. Volgens commentatoren kan het rapport inderdaad de opmaat zijn naar grotere openheid in politiek en bureaucratie.

Het rapport zal volgens de bewindsvaarders geen invloed hebben op het veiligheidsverdrag tussen Japan en de VS, die bijna 50.000 militairen in Japan hebben gestationeerd. Pikant is dat de officiële bevestiging van de geheime akkoorden op het moment komt dat de Japanse regering worstelt met de verplaatsing van een Amerikaanse basis op het eiland Okinawa, een kwestie die de relatie tussen de twee landen onder druk zet.

Ingezonden mededeling

Alwéér de goedkoopste volgens de Consumentenbond.

Overstappen? Gewoon doen.

Consumenten-gids maart 2010

1^e
3x op rij als goedkoopste getest door de Consumentenbond*

Bel gratis 0800-4664 of kijk op nederlenergie.nl

Nederlandse Energie Maatschappij

*Gepubliceerd in de Consumentengids van mei en oktober 2009 & maart 2010 op basis van een contract voor onbepaalde tijd met variabele tarieven (enkeltarief).

Birma weert met kieswet oppositie bij verkiezingen

Door onze correspondent

JAKARTA, 10 MAART. Duizenden leden van de Birmees oppositie kunnen niet meedoen aan de verkiezingen later dit jaar, door een nieuwe kieswet die de regering vandaag heeft gepubliceerd. Daar in staat dat Birmees die ooit zijn veroordeeld, geen lid mogen zijn van een politieke partij.

De wet kan ook zorgen dat oppositieleider en Nobelprijswinnaar Aung San Suu Kyi uit haar partij moet worden gegooid, als deze niet wil worden opgeheven. Zij is een van de ongeveer 2.100 politieke gevangenen in Birma. Ook leden van religieuze ordes en ambtenaren mogen geen partijlid meer zijn. Alle politieke partijen in Birma moeten zich binnen zestig dagen registreren onder de nieuwe regels, anders mogen zij niet blijven bestaan.

De nieuwe wet laat zien dat de Birmees regering niet van plan is de oppositie bij de verkiezingen te betrekken. Zij kondigde vandaag ook aan zelf de kiescommissie te zullen samenstellen, die de verkiezingen zal controleren. De Verenigde Staten gaven in een eerste reactie aan „septisch” te zijn dat de verkiezingen geloofwaardig zullen worden. Al eerder was bekend dat Suu Kyi niet kan meedoen.

Een ander onderdeel van de wet is dat alle politieke partijen de grondwet van 2008 moeten onderschrijven. Voor veel oppositiepartijen is het verzet tegen de grondwet, ingevoerd na een frauduleus referendum, de kern van hun politieke boodschap.

Bommenmaker ging zijn eigen weg

Dulmatin (1970-2010), terrorist betrokken bij de aanslag in Bali in 2002

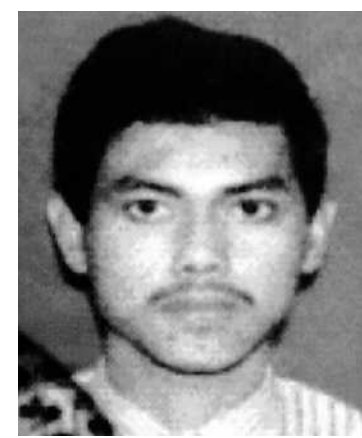
Necrologie

Dulmatin was een van de meest gezochte terroristen in Zuid-Oost Azië. Gisteren schoot de politie hem dood.

Door onze correspondent

ELSKÉ SCHOOTEN

JAKARTA, 10 MAART. President Susilo Bambang Yudhoyono van Indonesië had een passend cadeau voor de Australische premier, die hij vandaag in Canberra ontmoette. Hij kon vertellen dat de politie gisteren in Jakarta Dulmatin heeft doodgeschoten, een van de meest gezochte terroristen van Zuid-oost-Azië. Dulmatin (39) wordt verantwoordelijk gehouden voor het vervaardigen van de bommen in 2002 die ontploften in twee nachtclubs in Bali. Daarbij kwamen 202 mensen om, waaronder

Dulmatin Foto AFP

88 Australiërs. Amerika had een premie van 10 miljoen dollar op het hoofd van Dulmatin gezet, en al een paar keer was hij op het nipterpje ontsnapt. Hij vluchtte in

2003 naar het zuiden van de Filipijnen, waar hij zich bij terreurgroep Abu Sayyaf voegde. Begin 2007 zou het leger hem daar hebben verwond. Een paar maanden later kon hij net voor militairen zijn schuilplaats binnenvallen ontsnappen; zijn vier vermoedelijke kinderen achterlatend. In 2008 dacht het Filipijnse leger dat het zijn lijf had opgegraven in de jungle van Tawi-Tawi, maar dat bleek van iemand anders.

Dulmatin werd geboren in Midden-Java en kreeg in de jaren negentig militaire training in Afghanistan. Terug in Indonesië zou hij de beschermeling zijn geworden van meester bommenmaker dr. Azahari bin Husin, die in 2005 eveneens door de politie werd gedood. Samen met hem zou hij de explosieven hebben geassembleerd voor de dubbele aanslag in Bali. Ook zou hij een van de twee

bommen met een mobiele telefoon hebben laten ontploffen.

In de Filipijnen gaf hij zijn kennis over explosieven en elektronica door tijdens trainingen met Abu Sayyaf. Maar al in 2008 werd bekend dat hij een terugkeer naar Indonesië ambieerde. Nu wordt gedacht dat hij achter een terreurkamp zat in de Indonesische provincie Aceh, dat de politie twee weken geleden ontdekte.

Dulmatin hoorde bij Jema'ah Islamiyah, maar is nooit een leider geweest binnen die terreurorganisatie. Volgens de International Crisis Group ging hij na zijn vlucht naar de Filipijnen steeds meer zijn eigen weg. Maar zoals ook gold voor Noordin Mtop, de topper die de Indonesische politie in oktober doodschoot: juist terroristen die op eigen houtje opereren, zijn soms het gevaarlijkst.